Instytut Pamięci Narodowej - Gdańsk

https://gdansk.ipn.gov.pl/pl2/aktualnosci/85068,Pamieci-ofiar-Grudnia03970-i-stanu-wojennego-Gdansk-Gdynia-1617-grudnia-2019.html
24.04.2024, 16:09

Pamięci ofiar Grudnia'70 i stanu wojennego – Gdańsk, Gdynia, 16–17 grudnia 2019

Prezes IPN spotkał się z siostrą Antoniego Browarczyka, który był jedną z pierwszych i najmłodszych ofiar stanu wojennego w Polsce. Wspólnie złożyli kwiaty na odnowionym przez Instytut grobie „Tolka”.

Delegacja IPN na czele z prezesem dr. Jarosławem Szarkiem, dyrektorem Archiwum IPN Marzeną Kruk i dyrektorem IPN Gdańsk prof. Mirosławem Golonem 16 grudnia złożyła kwiaty pod Pomnikiem Poległych Stoczniowców na Placu Solidarności w Gdańsku. Trzy monumentalne krzyże z kotwicami upamiętniają ofiary Grudnia’70.

Wcześniej wiązanki zostały złożone pod Pomnikiem Ofiar Grudnia 1970 r. nieopodal stacji kolejki SKM Gdynia-Stocznia.

Prezes IPN spotkał się również z grupą młodzieży uczestniczącą w grze miejskiej „Gdańsk 1970”, którą dla uczniów gdańskich szkół poprowadził Bartosz Januszewski z gdańskiego oddziału IPN.

Tego samego dnia prezes IPN spotkał się siostrą Antoniego Browarczyka, jednej z pierwszych i najmłodszych ofiar stanu wojennego w Polsce. Wspólnie złożyli kwiaty i zapalili znicze na odnowionym przez Instytut grobie „Tolka”.

Antoni Browarczyk był kibicem Lechii Gdańsk, uczestnikiem duszpasterstwa dominikańskiego, angażował się w rozwieszanie plakatów „Solidarności”. W działalność przeciwko wprowadzenia stanu wojennego aktywnie włączył się już 13 grudnia 1981 roku. W nocy z 13/14 grudnia 1981 roku był świadkiem aresztowań działaczy „S”. 16 grudnia uczestniczył w walkach ulicznych w Gdańsku. 17 grudnia 1981 r. „Tolek” przypadkowo znalazł się w centrum antykomunistycznej demonstracji, która rozgrywała się na wysokości gdańskiego Huciska. Otrzymał bezpośredni śmiertelny postrzał w głowę.

W godzinach wieczornych dyrektor IPN Gdańsk wraz z gdańskim radnymi i działaczami „Solidarności” złożył kwiaty pod tablicą pamiątkową na budynku b. KW PZPR.

Z kolei w bazylice św. Brygidy w Gdańsku metropolita gdański abp Sławoj Leszek Głódź odprawił Mszę św. w intencji pomordowanych stoczniowców. W trakcie uroczystości Region Wielkopolski NSZZ Solidarność podarował dla Bursztynowego Ołtarza ponad metrową replikę poznańskiego pomnika tzw. dwa krzyże z orłem, czyli Pomnik Poznańskiego Czerwca'56. W nabożeństwie uczestniczył prof. Mirosław Golon, dyrektor IPN Gdańsk.

Po Eucharystii nastąpił przemarsz przed Pomnik Poległych Stoczniowców, gdzie miały miejsce Apel Poległych, złożenie wieńców, kwiatów, zniczy.

17 grudnia, w rocznicę „czarnego czwartku”, prof. Mirosław Golon, dyrektor IPN Gdańsk,

wziął udział w uroczystości przy pomniku Ofiar Grudnia 1970 r. 49 lat temu na przystanku kolejowym Gdynia Stocznia komunistyczne milicja i wojsko oddały strzały do idących do pracy robotników pobliskiej stoczni. Zginęło 18 osób, wiele zostało rannych. Poruszony bestialstwem tłum ruszył w kierunku centrum miasta. Na czele pochodu niesiono ciało zabitego Zbyszka Godlewskiego (do historii przejdzie jako Janek Wiśniewski).

Dyrektor IPN Gdańsk złożył także kwiaty pod drugim gdyńskim upamiętnieniem ofiar Grudnia'70 nieopodal Urzędu Miasta. Napis na monumencie głosi: "Zabitym 17 grudnia 1970 roku w pochodzie ku nadzei na wolność Polaków w Ojczyźnie".

– Dziś jakby w cieniuy pomnika wielkiej tragedii i krzywdy,

ofiary kilkudziesięciu zabitych, tysięcy rannych i więzionych, dziesiątek i setek tysięcy zastraszanyh, szykanowanych, stoi też od 2011 roku pomnik wielkiego zwycięstwa, sukcesu Polaków w walce o wolność, bo to właśnie symbolizuje marszałek Józef Piłsudski. Pomnik powstać mógł m.in. dzięki protestom społecznym z Grudnia 1970 roku, które były bardzo ważnym etapem polskiej drogi do wolności – podkreśla prof. Mirosław Golon.

Następnie dyrektor IPN Gdańsk uczestniczył w Mszy św. w intencji ofiar Grudnia'70 odprawionej przez biskupa Wiesława Szlachetkę w kościele Najświętszego Serca Pana Jezusa w Gdyni oraz w uroczystości pod pomnikiem Ofiar Grudnia przy Urzędzie Miejskim.

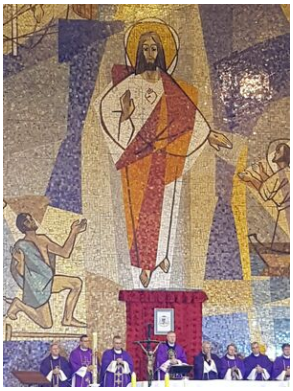

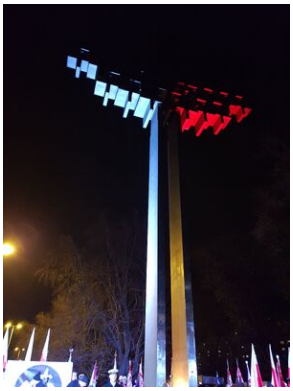

W kontekście obchodów rocznic Grudnia’70 i wprowadzenia stanu wojennego zachęcamy do odwiedzenia dwóch wystaw IPN stojących na Placu Solidarności:

- „Ofiary stanu wojennego”

- „Gdy naród do strajku wyruszył bez broni… Grudzień 1970 w Gdańsku”